

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada
Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Milleniul e păgân!

Stăpânirea ungurească s'a apucat se facă sărbători. Ca-și-când, vezi Doamne, n'ar ave țeara asta destule necazuri, destule lipse, stăpânitorii, ajunși printr'un orb noroc în fruntea ei, s'au pus să facă petreceri și ch'fueli. Fiindcă ei stau lângă oala cu carne, și sânt, pe timpul acesta mai mari peste grozavele sume, ce se storc din sudoarea bietului popor, le e ușor să-și facă voe și veselie. Dar' ei cred, că întregă țeara e tot așa de veselă, tot așa de dornică de petrecanie, ca și ei. De aceea s'au pus dumnealor să facă chefuială și sărbare pe socoteala țerii întregi, s'au apucat să facă „milleniul“. Par'că pe noi tot de „milleniu“ ne arde.

În sfârșit n'ai ce zice. Cel bogat nu crede celui sărac, și slămândul n'are crezământ la cel sătul. Așa e și cu cei ce au ajuns stăpânitorii acestei țeri, cu guvernul unguresc.

În loc să caute a mai ușora dările, sub a căror povară gârbovește bietul popor, muncitor al pământului, guvernul face cheltueli netrebnice și mărește dările.

În loc să caute a îmbunătăți starea poporului, care este talpa țerii, el mai ia și din puținul ce 'i-a rămas sârmanului țeran.

În loc să împartă ajutoare, el face aruncuri și iscodește dări noue.

În loc să facă, ceea-ce-'i datorința, să îplinească dorințele popoarelor nedreptățite, cari de atâta timp luptă pentru drepturile lor, el face — „milleniu“.

Ni-au adus *casatoria civilă*, și deodată cu ea o mulțime de alte necazuri, cheltueli și daraveri deșerte, ni-au adus mai în fiecare sat câte un *matriculant*, pe care să-'l hrănească tot satul, să-'l plătească tot de pe spinarea poporului; ni-au schimbat legea și ni-au dărfimat obiceiuri sfințite de amintirea străbunilor noștri, și după atâtea prigoniri strigătoare la cer, după atâtea suferințe, ne mai vine și cu „milleniul“ — n'ar mai fi fost pomană de el!

Și cum e „milleniul?“ — păgân!

Știm că prin milleniu Maghiarii vreau să sărbeze amintirea venirii lor din Asia prin părțile acestea. Când au venit pe aici, înainte cu o mie de ani, erau barbari, doamne ferește; mai barbari ca acum. Dar' erau și păgâni!

Trecuseră 800—900 de ani dela venirea Mântuitorului Christos, dela întemeierea bisericii creștine, dar' Maghiarii nu știau nimic de cruce, de botz, de Christos. Erau păgâni, nebotezați și dușmani a tot ce-'i creștinesc.

Acum, că vreau să sărbeze venirea lor aici înainte cu o mie de ani, par'că anume vreau să începă ear' cu păgânismul. Cel puțin așa se vede din faptele ministrilor ungurești și din a celor, ce fac milleniul. De câtva timp tot spre păgânism merg.

Au doară nu e pornire păgânească, că ne-au stricat obiceiurile noastre creștine și ne-au făcut „căsătorie civilă“?

Nu e pornire păgânească dragostea ce li-o arată Jidovilor?

Nu e pornire păgânească ura, ce ni-o arată nouă și nedreptatea ce ni-o fac slujbașii stăpânirii pretutindenea?

Dar' peste toate acestea se ridică pornirile păgânești, ce le vedem acum chiar la cei-ce fac milleniul.

Guvernul a silit pe episcopii noștri, pe căpeteniile bisericilor noastre, ca ei să îndemne pe preoții români și pe poporul românesc, ca și ei să sărbeze milleniul, când noi n'avem nici în clin, nici în mână cu milleniul; când noi sântem așa de năcăjiți și de amărâți în sufletele noastre, încât peste tot nu ne vine a dântui și benchetui, dar' cu atât mai puțin pentru venirea Ungurilor, care numai bine nu ni-a adus. Episcopii noștri — durere — toți au ascultat de porunca ministrului, și de silă, ca de voe bună, au și dat circulare de milleniu. Noi știm cu toții, că circularele acestea, făcute de-a sila și de teama, de a nu păți ceva și mai rău, nu trebuie luate chiar așa strict, căci nici episcopii noștri nu le-au dat dela inimă, ci eac' așa, ca să se plătească. Știm, că poporul nostru, credincios neamului seu, și de altfel n'ar putea asculta de ele; știm, că acolo unde e vorba de milleniu ei se nită în altă parte și își caută de lucrul lor; știm, că din toate circularele se va alege nimica toată; dar' întrebăm: nu e păgânesc lucru se faci silă omului, să-'l silești a

face un lucru, care e împotriva gândului și simțului lui bun?

Cam așa făceau păgânii cu creștinii cei vechi, îi sileau ca să tămăieze înainte idolilor lor de lemn și de piatră, ca astfel să-și vatăme ei înșiși legea creștinească. Numai cât creștinii cei vechi erau mai tari în credința lor. Ei mai bine suferiau moartea, decât să facă așa ceva împotriva convingerii lor religioase....

Dar' altă dovadă. — Cu privilegiul milleniului se va ține la Pesta o mare adunare de profesori unguri. Pregătirile pentru adunarea aceasta le face un comitet și comitetul acesta a hotărât să încredințeze pe un renegat de profesor, ca la adunarea aceea se țină o vorbire despre modul cum se învață religia în școale și apoi se propună, ca *religiunea să fie scoasă din școale, să nu se mai învețe acolo, ci fiecare tată de familie, care nu vrea să-și lase băieții de tot păgâni, să se fugrijească ca să-'i învețe acasă.*

Asta intru preamărirea milleniului. Apoi o pornire mai păgânească decât aceasta mai văzutu-s'a?

Dar' încă o dovadă. — Un măiestru neamț dela Reșița (în Banat) trimite la expoziția așa numită millenară din Pesta mai multe lucruri frumoase făcute de el. Între altele trimite câteva *cruci* de mormânt, lucrate foarte frumos din piatră de marmoră. Toate lucrurile au fost primite ca să-le pună acolo spre vedere, *crucile însă ba*. Așa se vede, că cei-ce fac milleniul se tem de sfânta cruce și nu o pot suferi.

Cu atari oameni noi nu ne vom face de lucru. Cu „milleniul“ n'avem nimic, și pentru-că-'i *maghiar*, și pentru-că-'i *păgân*.

Noi vom sta binișor acasă, ne vom vedea de lucrurile și necazurile noastre. Alții pot se face tătăla cum le place. Treaba lor. Una însă o știm, și asta e nădejdea noastră, că nu mult timp vor banchetui, nici cei-ce ne asupresc pe noi, pentru-că pe dușmanii crucii nici crucea nu-'i ajută.

Milleniu de ocară.

Intr'o țeară unde credința scade, nu mai poate fi nici rinduială bună, pentru că numai credința în Dumnezeu și în legile sale poate face, ca o țeară se înainteze pe calea binelui și a adevărului.

Stăpânirea noastră uită însă de această lege firească și în loc de credință împrăștiie necredința, ba bagă și întărește necredința chiar și în lege. Căsătoria civilă, matriculele și toate legile cele noue poreclite bisericesti, de fapt nu sunt decât niște legi, cari nu credința, nu binele îl poruncesc.

Și că așa este, în locul atâtău stăpânirea poartă vina, căci ea în loc de a asculta de voința poporului, se lasă a fi purtată de nas de jidănimie, care astăzi e mare și tare în această țeară nefericită,

Multe și nenumărate sunt relele ce le-au pricinuit această seminție împrăștiată în toate părțile; stăpânirea a mituit-o cu bani, țeara s'a înglodat în datorii și Jidanii sug sângele bietului popor, care e amarit până dincolo.

Obrăznicia Jidanilor merge însă prea departe.

Așa mai zilele trecute s'a ținut o adunare în Budapesta din partea Jidovilor. Acestia au luat hotărîrea, ca la o adunare mai mare ce se va țină cu privilegiul milleniului, profesorul Szivák, botezat Szigetvári se țină o vorbire mai lungă, în care cere ca religiunea, învățătura despre credință, iubire și nădejde, să fie ștearsă cu totul din școale; și ministrii ungurești n'au nimica de zis, ei sânt învoșiți, căci Jidanii 'i-au copleșit cu totul.

O altă dovadă destul de mare, că milleniul e păgân și că cei-ce pun la cale tirgul de țeară botezată expoziție, e și întemplantarea din Oravița. Un mare întreprinzător, Johann Bibel, a cerut și el un locșor în Budapesta pe care 'l-a plătit și unde a voit se ducă cruci frumos lucrate, ca să le vadă lumea. Ce fac însă cei

cari au pus la cale expoziția? Il opresc pe cuvânt, că crucile nu sânt vrednice de a fi duse în Budapesta. Se poate păgâni mai păgâni ca cei dela putere?

Noi nu vom apuca pe urmele lor, ci vom zice: Sus cu crucea, ear' celor cari desprețuesc crucea, blăstemul lui D-zeu să-'i ajungă!

Douăzeci-și-nouă de inși din Arad s'au infățoșat la primăru orașului Arad și 'i-au spus, că vor să părăsească legea creștină și să rămână fără lege, tot așa au făcut și vre-o câțiva țerani din comuna Soborșin, cari au trecut la Nazarieni, cari nu țin ziua Duminecii, ci Sâmbăta și cari n'au preot, ci fiecare dintre ei e preot. Eată urmările necredinței, pe care stăpânirea vre-a să o vire în locul credinței!

Numai Jidovii. O foaie jidovească din Budapesta scrie următoarele: „Durere! Până acum o singură lege, un singur neam s'a aflat, care s'a întovărășit pe față și cu însuflețire cu dorințele de putere ale națiunii ungurești. Și acest neam e jidovimea din patrie!“

Noi credem fără să o fi zis foaia jidovească.

Circulare millenare.

Circularul Metropolitului Miron.

Metropolitul Miron Romanul încă 'și-a spus cuvântul și nu vătămăm adevărul, dacă spunem, că circularul ne-a surprins prin unele adevăruri, pe cari noi de mult le-am spus și de cari e însuflețit și incredințat ori-ce Român cu iubire față de neamul seu românesc.

Metropolitul amintește la început, că s'au împlinit o mie de ani de când Maghiarii „năvălind din oare-cari părți ale Asiei, au cucerit țeara aceasta dela diferitele popoare pacifice și blânde cari o locuiau și au întemeiat un stat propriu numit până în ziua de azi... „Ungaria“.

Mai amintește, că se fac sărbări „întru preamărirea neamului unguresc“, că nici-unul din popoarele nemaghiare ale Ungariei nu voește să se contopească în vița ungurească, că ținând seamă de vechiul semn de deosebire național vreau toate să-'și păstreze sub scutul legilor, acea însușire, care se arata în limba, religiunea și datinele fiecăruia“.

Mai amintește apoi, că conducătorii bisericii neunite nu sânt numai invitați să iee parte la sărbări, ci chiar săliți, că păturei sus puse a Românilor îi e peste putință să iee parte la sărbători cu căldura de inimă și liniște de suflet, cât timp libertatea și dreptatea ne sânt luate.

Nu-'l înțelegem pe Excelența Sa Metropolitul Miron! Nu-'l înțelegem când zice, că *pătura sus pusă* nu poate să sërbeze dimpreună cu Ungurii, pentru că sərbarea nu se unește cu noi, nu e pentru noi. Nu numai pătura sus pusă nu poate să sërbeze, dar' nici poporul: deci dară liturgiile și slujba ce au să se țină nu-'și au nici un rost, nici o socoteală.

Inteligența română, domnimea, a fost una cu poporul, aceleași dorințe străbat pieptul amândurora și dacă inteligența nu poate să sërbeze, atunci poporul, care e mult mai mult simte asupririle venite de partea celor cari sërbează, încă nu poate ba să nici nu *vrca* a sërba în nici un fel milleniul unguresc.

*

Circularul Metropolitului Blajului.

Metropolitul Blajului încă a dat un circular către preoțime, în care se spune felul cum are să se sërbeze milleniul unguresc, cum să se pună arbori întru preamărirea milleniului și cum să se facă sərbarea în școale și biserici.

Mai bine să nu mai fi dat nici un circular, decât așa ceva!

FOIA.

O seară plăcută.

Concertul „Reuniunii române de cântări din Sibiu“.

Cântarea de mult și de cătră toate popoarele a fost prețuită mai presus de toate, căci nimic nu are puterea de a te însufleți și înduioșa ca și o cântare.

Cântând alină maica duioasă plânsul copilășului seu, cântând îl adoarme, în cântare își arată junele nădejdea în viitor, cântând se face nuntă, în cântări își plânge moșneagul tinerețele pierdute; cântând se bucură cel vesel, cântând se mângăie cel întristat; prin cântare preamăresc paserile cerului pe cel-ce a făcut cerul, în cântare se îndeplinește îmbrăcarea în taina creștinismului și tot în cântare e petrecut omul la mormânt. Leagăn, nuntă și mormânt, cântarea vă spune bucuria, cântarea întristarea!

Ea este cel mai potrivit mijloc de a-'ți vedea mai lămurit simțemintele cele lăuntrice,

atât cele de bucurie și mulțumire, cât și cele de întristare și durere, căci ceea-ce nu-'i e dat cuvântului de a spune, dat e cântării.

Ea e veche ca și lumea, ca și omenimea care stăpânește lumea. Chiar și la cele mai vechi popoare aflăm zăntece, atât bisericesti cât și lumești; trebuie însă să bagem bine de seamă, că la felurile popoare, felurită e și cântarea; cântarea proprie națională, după care putem cunoaște firea unui popor.

La unul aflăm cântece duioase și triste, bunăoară la noi la Români, cari mult am avut de suferit. La alt popor dăm de cântece îndemnațoare și rășboinice, ear' la altul vesele și îmbucurătoare, după-cum a rînduit Dumnezeu ca să trăească.

Așadar' în cântarea cea națională se vede lămurit semnul de deosebire al poporului, ea deci este un odor scump și trebuie nu numai păstrată, ci și înăvuițată, dusă mai departe spre calea desăvârșirii și earăși, răspândită mai trebuie.

Această gândire, credem noi, că a adunat într'un singur mănunchiu pe Români cu

tragere de inimă pentru tot ce e bine, frumos și folositor. Și să dea cel prea înalt ca bunul gând să nu părăsească „*Reuniunea de cântări din Sibiu*“, ci să-'și urmeze calea începută și dusă cu atâtă strădanie, siguri fiind de cinstea, care 'i-o aducem drept semn de mulțumire neprihănită și fără subînțelesuri.

Dar' să nu ne prea îndepărtăm cu vorba ci mai bine să spunem, că concertul obișnuit al „*Reuniunii*“ s'a dat *Sâmbăta seara*, la 25 Martie, în sala cea mare din „*Casa societății*“, care a fost înșesată de lume aleasă în cea mai larg înțeles al cuvântului. Întreaga românimă din Sibiu, împeștrită cu o mulțime de Sași, cari atâtă temeiu pun pe cântare, cu ofițeri, cu preoți din giur, cu preoți din Sibiu, cu teologi, cu pedagogi, cu studenți, toți, cu toți, au luat parte la acest concert.

Reușita concertului era de prevăzut, ear' înaintarea făcută în ale cântărilor ne-au nimit

Concertul 'l-a dirijat dl *George Dima* cunoscutul dascăl de cântări și și mai cunoscutul conducător al mult lăudatei „*Reuniunii*“.

Contra milleniului.

Serbii nu vor lua parte la milleniu. Ministrul-președinte al Serbiei, care de altminterlea s'a arătat foarte prietenos Ungurilor, a oprit pe consulii din Budapesta și din Viena, ca să iee parte la milleniu.

Deasemenea și *Bohemii* încă sunt contra milleniului, căci la o scrisoare ce au adresat-o unei societăți din Praga, Ungurii au căpătat următorul răspuns din partea președintelui acelei societăți: „Nu primesc invitarea. Având în vedere că Slavii din Ungaria nu iau parte la expoziția voastră, dle președinte, vei recunoaște, că eu fiind și eu Slav, sunt îndemnat, ba silit a cinsti simțemintele deșteptate prin hotărârile celor de un neam cu mine“.

Un răspuns mai potrivit, nici că se putea!

Chiar și *Ungurii* încă sunt contra milleniului. Așa numiții socialiști, cari sunt în contra domniei puterii și a banului, au luat o hotărâre în care spun, că nimic nu au cu milleniul, pentru-că muncitorii asupriți au fost dela 48 încoace și și astăzi sunt asupriți.

Studentii *Sași* din Graz încă 'și-au spus cuvântul lor.

Ei trimit o scrisoare unei foi săsești din Brașov, în care se zic următoarele: „Cine cunoaște adevărul și nu-'l spunc, este cu adevărat un mișel josnic“.

„Am tot așteptat de săptămâni încoace, ca să fie desmințită știrea despre o cununie săsească la expoziția milleneră.“

„Ne vedem siliți a spune verde, că în acest punct *nu suntem una* cu programul millenar săsesc, precum peste tot nu suntem una cu aceea, ca Sașii să iee parte la milleniu, participare isvorită de „sus“ și că această participare o condamnăm și inferăm cu totul“.

Se vede cât de neprihănite sunt inimile tinere, cari nu se lasă a fi

care atâta cinste a făcut neamului nostru, în lăuntru și peste hotarile țării. Domnia-sa e dascăl al tinerilor ce se pregătesc pentru preoție și pentru dascălie. Norocoși școlari, că sunt încredințați unui astfel de dascăl!

Dar' nu despre acestia m'am apucat să scriu, ci despre „Reuniunea“ alcătuită din bărbați și femei, cari nesiliți de nimenea și de bunăvoie își pun umărul la înaintarea carului cel mare al luminii și înaintării.

Mulțumită struginței acestor oameni, „Reuniunea“ a înaintat mult pe tărâmul cântării, dar' de două-ori mulțumită hărniciei *dascălului Dima!*

S'ar crede adese-ori, că pentru oameni de felul dînsului, zicala: *nu poți ține doi pepeni într'o mână* înceată de a mai fi adevărată. Stăruința și munca uriașe ce o săvârșește pentru instruirea „Reuniunii“, luminarea în cele ale *„musiciei“* pe fiii luminători ai poporului, darea la iveală a cântecelor din popor, alcătuirea *horelor* și *cântecelor bătrânești*, de mult și de cătră mulți laudate au fost. Eu anul nu voi încerca să spun lauda faptelor

amăgiți de unii Sași căpătuiți de ocărnuire, și cari cu ori-ce preț ar vrea ca să ingenucheze poporul săsesc la picioarele stăpânirii ungurești.

Osândiri și pregătiri de osândire.

Preotul român gr.-or. *D. Adam* din Moșnița, care a fost pîrit, că ațtă pe Români împotriva Ungurilor, cari se încearcă a desbrăca pe Români de neamul și de limba lor, a fost osândit la trei luni temniță de stat și 100 fl. pedeapsă în bani, ear' învățătorul român *Laurian Maior* din Habcic, lângă Turda, a fost osândit la patru luni temniță de rînd, pentru-că — zic ei — a preamărit pe părintele Lucaciu, cântându-'i „Doina“. Pedeapsa părintelui Adam a întsrît-o și tabla și Curia, pe a doua însă, a scărîcit-o la două luni temniță de rînd.

Și ocărnuirea, ne mai silește să sərbătorim cu Ungurii dimpreună! Oare n'ar fi o batjocură, ca să mergem la sərbătoarea lor și să cântăm în biserică imnuri și cântări de laudă pentru cei cari ne îndrăgesc de ne vîră în temniță, de frică să nu 'i-se întemple vr'o sminteală poporului unguresc.

În 7 Maiu, adevă cinci zile după începerea sərbătoarei ungurești, se va ține în Alba-Iulia procesul contra părintelui din Târ *Ioan Pop Pecurar* și în contra învățătorului *Georgiu Făgărășan*, cunoscut ca bun Români și om de inimă. Sînt chemați peste 30 de martori, se înțelege partea cea mai mare Unguri, între cari și preotul popistaș din Târ, cari de sigur nu vor prinde partea Românilor nici a adevărului, ci ca de obicei, vor lua pe coarda, că Români sunt ațtători la ură împotriva Ungurilor.

Procesul „Tribunei“.

Dl *N. Trimbișoniu*, învățător în Grădiște, care de curînd a eșit din temnițele

Seghedinului, a fost ascultat de cătră judele cercetător din Deva. Acesta 'i-a spus, că s'a pornit proces pentru două scrisori publicate în „Tribuna“. Pîrit mai este și dl *Alexandru Dordea*, fost redactor la „Tribuna“.

Amîndouă scrisorile se plîng împotriva volnicilor gendarmerești, ear' una îndeosebi scrie despre strajameșterul de gendarmi *Madarassi*, adevă Heiltvogel *Hanzi*, care a zis, că dacă *Lucaciu* 'i-ar cădea în mână, 'l-ar lega de stîlp și 'l-ar bate ca pe *Christos*, că învățătorilor le-ar rupe oasele, că *Trimbișoniu* ar fi bun spînzurat și câte alte bazaconii.

Și apoi se mai zici, că milleniul nu se începe!

„Alkotmány“

în contra celor dela putere.

„Punga ori vieața!“ Cu strigătul acesta se obișnuesc tâlharii a eși în drum pacînicului călător. Tatarii liberali (cei cari spriginesc ocărnuirea) nu sînt atît de modesti, dar' nici atît de pui de lele. Ei totdeauna lucră după lege, chiar și atunci, când calcă legile în picioare. Tatarii, liberali, când atacă pe cetățeni le strigă astfel: „În numele legii, dă-'mi punga, vieața, dreptul și credința ta!“ Și dacă nu le dai, 'ți-le ia executorul. Lor totul le trebuie: trupul omului, pentru-ca să slujească țerii; averea omului, pentru ca statul se poată cheltui; dreptul și libertatea omului, pentru-ca ocărnuirea se poată porunci; credința și religiunea omului, pentru-ca se nu cunoască alt domn peste sine, decât pe slujbașii statului.

Eată cel mai îngrozitor absolutism ce a fost vre-odată pe pămînt!

Așa scrie foaia ungurească despre stăpînirea care tot avutul ni-'l ia în dare, toată libertatea și dreptul ni-'l calcă în picioare.

dînsului, a foloaselor uriașe ale acestui om de bine, căci aceasta ar însemna: se car apă în Dunăre.

Concertul s'a început la ora 7 și s'a început cu „*Jarna*“, o cântare mai lungă și pe cât de frumoasă pe atît și de grea de învățat, căci partea cea mai mare din ea se cântă în auzul și al cântării unei muzici cu instrumente, pe care a făcut-o muzica ostășească a regimentului românesc nr. 31 din Sibiu.

Corul a cântat bine și nu a rămas dator publicului, chiar și celui mai știutor și pricepător, de ce va se zică o cântare.

Doamna *Maria Crișan* a cântat *solo* (singură), vîrșându-'și tot focal cântării pentru *Ioana* din cântarea lui *Haydn* și — pentru noi. D-sa e o cântăreață bine cunoscută și are o voce de argint, de sopran, o voce subțire care te farmecă, încât nu e vina ta, dacă la sfîrșitul cântării împins de-a tîria ești nevoit să-'ți arăți semnele de plăcere prin bătarea în palme. La auzul ângerescului seu glas, mulțimea a rămas înmărmurită, ca și pasărea

din țerile călduroase, sub privirea tăietoare a șerpelui.

Dl *Isaia Popa* încă a cântat *solo*. Dînsul e un bărbat plin de vieață și preot în *Ocnă-Sibiului*.

Cu vocea-'i groasă de bas plăcut, curat, puternic și sunător, a săgetat inimile tuturor și a cucerit laudele cele mai măgulitoare. Domnia-sa a dovedit atîta amar de dar dela natură, atîta școală, atîta simț de cântare, încât mulțimea a rămas încântată.

Al treilea care a cântat singur a fost domnul *Vasilie Popovici*, cunoscut sibienilor și din alte concerte, unde glasul d-sale a slujit drept coroană a multor cântări. Doinist de frunte, d-sa are o voce subțire (tenor), care îți gădile urechile și te face să te înalți cu inima în alte locuri mai înalte, mai altminterlea ca cele în care ne învîrtim. Dl *Popovici* pe dreptul a vrednicit dovezile de plăcere date din partea tuturor cu o mână nu sgărîcită.

A urmat apoi o cântare de pian (clavir), în care doamna *Lucia Cosma* ne-a arătat cât

Femeia română.

(em.) Femeia română a fost și este mai mult decât o femeie, ea în trecut ca și astăzi este mântuitoarea neamului nostru, și pe cum în trecut așa și astăzi, ea e vasul de aur care ne-a păstrat, întărit și apărât simțul iubirii de neam, simțul iubirii de unire, simțul românismului.

Aurora Carpaților a iconit pe genele ei cele mai frumoase rose, soarele a plantat din inima ei cele mai ferbinți raze, ca se flacăre pentru neam și iubire. Inima ei e o comoară nesecată de curagiu și credință; gura ei de cântă, de vorbește, e numai dulceață și dacă ar pute vorbi vitejii lui Mihai-Viteazul, lui Stefan-cel-Mare, ai lui Horea și ai lui Iancu, ne-ar spune, că femeia le-a dat sărutul de viteji.

Ca mame sau ca surori, sub îndemnul iuimii lor iubitoare, ele au știut a preveni, a stinge neînțelegerile dureroase dintre părinți și fii, îndulcind pe de o parte asprimea, une-ori prea cruntă, a bătrânilor și pe de altă parte potolind iuteala nerăbdătoare a tinerilor. Ele au fost ângerii păzitori ai păcii de familie și prin ținuta lor măreață au știut înlesni învingerea înaintării neamului nostru mult sbuciumat.

Femeile române au fost, sânt și vor fi măsurătoarea iubirei de neam; Dumnezeu a plantat în inima ei iubirea de neam și frăgezimea, pe fruntea ei 'i-a desemnat curățenia, în privirile ei puse evlavie, ear' pe buzele ei nevinovăția, ochii ei cuprind o lacrimă pentru ori-ce durere, pe buzele ei înflorește un suris pentru ori-ce plăcere, un cuvânt de măgăiere pentru ori-ce nefericire, o rugăciune pentru ori-ce nenorocire.

Nu e de mirat deci, dacă străinii se însuflețesc pentru femeia română, despre care atâta s'au scris în străinătate și în-deosebi la Francezi.

Mai în zilele trecute s'a sărbătorit jubileul „României-June“ din Viena, despre

care am făcut amintire în numărul nostru trecut.

Aci, în fața a'ător străini și încă pe atâția Români, profesorul de știința sufletului, Neamțul Benedikt, încă 'și-a spus cuvântul, și cuvântul seu pentru femeia română 'l-a rosfit.

„Unul dintre cele mai pricepute popoare — zise Benedikt — este națiunea română.

Adesea ne-a pus în uimire agerimea și puterea ținerii în minte a Românilor.

Această națiune a ajuns în timp de un pătrar de veac acea înălțime în învătătură, la care alte neamuri se află în urma unei desvoltări millenare.

Femeile Românilor sânt mame și soții de ninune. Nu este un al doilea popor, care să aibă atâtea femei de o frumusețe răpitoare, ca și Români.

Astfel fiind femeia română, și așa este după-cum a zis-o Neamțul Benedikt, sântem siguri, că femeia română va și lucra împreună cu bărbatul pentru înaintarea mamei noastre de obște, îndemnându-se unul pe altul nu numai la bunăvoință, dar' și la îndeplinirea acestei ținte.

Noi știm, că inima femeii române are putința de a se înălța, și e în stare de a se înălța și înălțarea pentru ori-ce lucruri bune. Însă precum o floare nu se poate desvolta fără îngrijirea cuvenită, tocmai așa și inima femeii numai sub o bună îngrijire se poate nobilita. Adese-ori necazul de timpuriu bate la ușa inimii femești și o învătă a cunoaște cât rău, câtă sërbezene, cât de puțină dreptate se află în lume și mai ales în lumea în care ne învrtim noi Români.

Să nu ne mirăm apoi, că pornirile cele bune își iau sborul din frageda inimă femeiască și că locul lor îl reiau un roi de porniri înspre altceva cu mult mai rău. Cine va îndrăzni apoi să desprețuiască pe o astfel de femeie, când culcușul, căsicioara ei și a bărbatului ei se va preface într'un cuib de ceartă și de neînțelegeri?

Preoți și învățători și toți pe cari v'o învrednicit Dumnezeu cu glas! Nu uitați, că aveți chemare pe toate teremurile și astfel și pe al cântării. Sântem fiii, ori slujitorii lui Dumnezeu, pe cari îl preamărim în cântece, și nu ar trebui să uităm, că precum în Dumnezeu sântem uniți, așa și în cântece să fim uniți. Să înființăm coruri de plugari, să răspândim cântecele românești și harul lui Dumnezeu nu ne va lipsi de ajutorul seu, căci zis-a Mântuitorul: Unde sânt doi, sau trei adunați în numele meu, acolo sânt și eu în mijlocul lor!

Așa și numai așa vom lua folos unul dela altul!

Emanuil Măglașiu.

Baba Dochia (Dragobetele).

Răspuns la Cestionarul istoric partea II. a domnului profesor universitar Nic. Densușan din Iași (România).

Odată, se spune din povești, că Baba-Dochia a trimis pe noru-sa în luna lui Faur cu o oală pe muntele Gararăului, ca să-'i

Necazurile ce ne copleşesc sânt multe și nenumărate, traiul ne e amar de atâtea greutăți ce ne pun în cale străinii fără milă și fără Dumnezeu.

Bărbatului îi e dat ca se înfrunte mai ales aceste prigoniri, el are partea leului în înfruntarea acestor greutăți. El mai tare și mai puternic, lui 'i-se cuvine purtarea părții mai grele a vieții, dar' când el aceasta nu o face, ci așteaptă dela soție, ca să-'l îmbrace, să-'l desmierde să-'l sature, atunci pacea și liniștea 'și-a luat sborul pentru totdeauna dintr'o astfel de familie.

Femeia să-'și vadă de căsnicia în casă, de creșterea și de îngrijirea copiilor, rămânând în inima ei iubirea pentru tot ce e bun și folositor, iubirea de neam, căci numai astfel își îndeplinește chemarea de soție și de mamă română!

SCRISORI.

Paști cu ocară și cincă rătăciți!

Trăim în vremuri grele, căci nu e destul, că școlile noastre sânt primejdite de cătră stăpânii dela putere, ci se mai află și rătăciți de ai noștri, precum se vede din următoarele:

Domnule Redactor!

Fiindcă școala noastră română de legea gr.-cat din Penticul-săseșe e într'o stare de tot slabă, comitetul bisericesc-școlar a luat hotărârea încă în anul 1894, ca să zidească școală nouă. Neavând școala isvoare de venite, am hotărât a o face din arunc pe poporenii, după dare.

Cu această întemplantare s'au aflat rudete înegrite de păcat neiertat cari s'au împotriviți și în loc de a-'și da părerea, că astă cale ar fi prea îngreunătoare pentru ei, ori în loc de a se învot și ei ca ceilalți oameni, sau în loc de a întreba pe vr'uu Român adevărat, care cu inimă creștină și dragoste frățească 'i-ar fi sfătuit, că ce să facă? Nu! Ci au mers! Dar' unde? La notarul, care e un Ungur răutăcios, Eperjes Olivér și care totdeauna a fost contra la tot ce e românesc. Acesta, no-

de bine știe mână pianul. Predarea minunată a plăcut mult, stacatele cât se poate de sigure și curate unde se cer lovituri de oțel și schimbările plăcute și felurite la trecerile cu mâna stângă, erau desfășurate cât se poate de credincios.

Sfârșind d-na Cosma, a cântat solo d-na Dima, care, ca să nu lungim vorba, e ceea-ce e și dl Dima.

Cea din urmă cântare a fost *Făgăduința de Fadassohn*, cântată de bărbați, femei, însoțiți de muzica ostășească. Cântarea aceasta e o răsfrângere a sufletului celui-ce a făcut-o și felul cântării acestui punct a adevărit pe deplin adevărul bătrânelor vorbe latinești, că: *Sfârșitul încununează lucrul!*

Cu acestea s'a sfârșit, adecă în felul acela, că mulțimea s'a pus la mese, unde prin cuvântări de laudă pentru cei mai *prima* între cântăreți, cu cântece și veselie s'a urmat petrecerea până noaptea târziu.

Astfel s'a arătat „Reuniunea de cântări din Sibiu“ în frumosu-'i și bine reușitul ei concert, care e o nouă zală, în cântul lung al vrednicilor sale vrednicii.

aducă fragi de pădure. Sărmana noră, vrând nevrând a trebuit să asculte, s'a dus, luându-'și în oală jar, ca să se încălzească pe cale, dar' când e în vârful muntelui, ce vede, se miră, că în loc de jar sânt fragi în oală.

S'a reintors cătră casă, le-a dat soareii, la ce ea, de loc 'și-a adunat caprele și a luat pe sine după unii 7, ear' după alții 12 cojoace, și așa a plecat cu caprele la muntele Gararăului, unde a apucat a ploua, a ninge, un viscol mare; ea precum se uda cojocul cel desupra îl țipa, tot așa până le-a țipat pe toate.

Odată se roagă lui Dumnezeu să-'i facă vreme bună, a și făcut-o Dumnezeu de loc, a cerut de mâncare, 'i-a dat Dumnezeu de loc, a cerut de tot bine, fiindu-'i toate pe plac, dar' șezând pe sub poalele brazilor, ce 'i-a plesnit în minte? Doamne dă-'mi și un ficior (bărbat)! Atunci Dumnezeu, o a făcut-o stanc de peatră, și oile toate pe lângă ea petri mai mărunte cari, și azi se pot vedea în muntele „Gararăului“. Cine nu crede, cerce.

Auzită dela Isidor Strugar.

Vasile Sala.

starul, 'i-a sfătuit pe coarda unguerească, vorbind în contra preotului și învățătorului nostru. După aceea 'i-a îndrumat la fisolgăbirul din Teaca. Dozsa F., fisolgăbirul, cu apucăturile cu cari sînt îndatinate stăpânii de astăzi, le-a făcut câte și mai câte făgădueli, și anume: a) că vor face școală din banii regalelor, b) că vor avea să plătească la dascăl numai 5 cr. după un floren ș. a.

Bă, de vor trece la altă lege, atunci nici banii pe anul acela 1895, cari au fost aruncați deja, nu vor avea să-i plătească. În urma acestora au cerut școală de stat următorii: Bucur Ichim, Bucur Vasilica, Ardelean Simion, Lupu Tomuca, Brătianu George și Moldovan Iosif, primarul comunal, care a fost pe acea vreme; în urma cererilor, fisolgăbirul a fost chemat și pe primarul, care a fost atunci, Arcolean Mihailă, că aplicat e a vota pentru școala de stat? Ear' acesta a răspuns că nu, și pentru aceea s'a și lăsat din slujbă, ceea-ce îi slujește spre laudă. Fisolgăbirul numi pe altul de primar, pe Moldovan Iosif, și așa când a fost comitetul comunal chemat, în toamna anului 1895, 17 Octomvrie, ca să hotărească facerea școlii de stat, a venit fisolgăbirul cu câți și mai câți slujbăși din cercul Tecei și anume cu: un Jidov, un Saz, un Ungur și un Slovac, la care s'au mai alăturat cu votisarea și cei mai sus însemnați, dimpreună cu Dedean Igna și Luca Samson, ca jurați comunali.

Pe acești oameni cinstiți îi facem cunoșcuți publicului român, ca să-i cunoască, că ce oameni cu peri de lup sînt. Ba unii dintre cei cu peri de lup nu s'au mulțumit cu atîta, ci la îndemnul lui Bucur Ichim, care trăiește în căsătorie nelegiuită, și-a părăsit legea, pe D-zeu și sf. biserică.

Acesta din urmă a fost isvorul tuturor relelor; căci el a fost scoi din cele bisericesti pentru viața lui cea fără de loge. Singur îi era rușine să-și părăsească legea și așa și-a câștigat niște oameni slabi de ânger, cari l-au urmat pe povtraișul rătăcirii.

După-ce s'au lăent de legea lor, au început a colinda pe la preoții gr.-or. din apropiere, ca să-i primească de credincioșii dtașilor; însă acei on. domni preoți, cei din Ilda-mare, Șieu-mare și Bărla, știricind și aflând despre ei, că sunt niște oameni răutăcioși, iubitori de scandal și cu un cuvânt de nește oameni slabi și ticăloși; 'i-au respins și nu 'i-au primit. Acum! acum! să-și vezi, iubite cetitorule, pe acești rătăciți, nu au parte

de sf. biserică, de sîntele taine, ci sunt într'o stare mai ticăloasă decât dobitoacele, și cum nu? când ei, rătăciții chiar și în sf. zi de Paști s'au făcut de rușinea și ocara lumii — de ce au fost și sunt vrednici — căci curatorii sf. biserici au hotărît, ca rătăciților să nu le dea pscă, cu toate acestea ei au avut nerușinarea a merge ca să iee pască; însă curatorii sf. biserici, Moldovan Nistor și Pantea Petru, 'i-au dat la o parte zicându-le, mergeți că voi sunteți rătăciți și nu sunteți de legea noastră.

După această ocară au și rămas de rîs proverbial, căci în locul fasolei au rămas rătăciții de proverb, folosindu-se oamenii cu numirea lor, zicînd: fireai de rîs ca Bucur V. și Ichim în ziua de Paști!

Și așa cred, că astfel de oameni nu sunt vrednici a-i mai numi Români.

Noi Românii adevărați ne simțim fericiți că avem în fruntea noastră un brav părinte sufletesc în persoana on. domn Teodor Domsia, și un vrednic învățător în persoana domnului George Micu cari totdeauna au fost la culmea datorințelor lor. Ear' cei rătăciți se mîngăie și ei, că în fruntea lor vor avea un învățător de asemenea rătăcit în persoana lui N. Berdean, care acum e învățător român în Teaca, hrănit și crescut cu pâine românească, acum însă întors cu dosul cătră neamul seu, că vezi Doamne, are muieră de Ungur și încă de finanț. Ear' Românii din Teaca abia așteaptă să scape de el.

De altcum, după-ce ne va ajuta D-zeu ca să ne facem școală, vom aduce la cunoștința domnilor cetitori toate întempările petrecute la noi.

Pinticanul.

Loc deschis.*)

— Pentru înființarea unui fond în comuna Șoimuș pentru ajutorarea tinerilor ce voesc a intra la meserii, au intrat următoarele daruri binevoitoare; Ciril Negruț 1 coroană 60 bani, M. Băciu 1 coroană 60 bani, I. Mihailăș 1 coroană 60 bani, A. Lupan 60 bani, P. Oprea 12 bani, I Băciu 5 coroane, Victor Băciu 60 bani, Basiliu Băciu 60 bani, Aug. Marcu 24 bani, Simion Marcu 1 coroană 50 bani, Ana Popa 40 bani, Malvina 10 bani Emilian Marcu 40 bani, Nuțu Vancu 10 bani

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Ilie Nan 20 bani, Ioan Alexandru 20 bani, Nicolau Giurcan 1 coroană, Dumitru Popa 1 coroană, N. Baldi 5 coroane. Suma 22 fl. 26 cr.

Pentru care binefacere atât dlor cari au adunat, cât și d-lor dăruitori le spun și pe calea aceasta cea mai călduroasă mulțumită.

Tot-odată atrag luarea de seamă a onorațiilor domni, cari au primit hârtii pentru a aduna bani să binevoiască a le trimite înapoi cu sau fără rezultat, spre a se pute încheia socotelile și a urma cu publicarea dăruitorilor. Șoimuș, la 8 Aprilie 1896. Ioan Băciu, preot.

Întrunire agricolă.

Înviatare.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“ va ține Duminecă la 21 Aprilie v. (3 Maiu n.) în sala cea mare a școlii din comuna Porcești o

Întrunire agricolă.

Începutul la 11 ore ante-meridiane.

Se vor discuta mai multe chestiuni economice și se va pune basă la înființarea unui „Institut de credit rural sistem Raiffeisen“.

La întrunire se invită toți membrii și spriginitorii „Reuniunii române agricole“.

Sibiiu, 13/25 Aprilie 1896.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

D. Comșa,
president.

V. Tordășianu,
secretar.

CRONICĂ.

Părintele Lucaciu a fost chemat la Montpellier în Franția, pentru a fi ca president la sărbările ce se vor pune la cale în 1 Maiu. President din partea Românilor mai e și președintele Ligei *V. A. Urechidă*. Ne bucurăm de marea însemnătate ce o dă Franzezii părintelui Lucaciu și bătrânului Urechidă, despre cari sîntem încredințați, că numai cinsto și onoare vor face neamului românesc în Montpellier, unde a fost încoronat de cel dintăiu poet, *V. Alexandri*.

Archiepiscop catolic în București, a fost numit monseniorele F. de Hornstein.

Cât aș fi vrut.

Cât aș fi vrut ca nici-odată
Să nu știu doru-mi... să nu-l știu:
Ai fi lăsat privirea blîndă
A ochilor atît de vii,

Să lunea mereu, spre seară
Pe răzorașul dintre pruni,
Și-am fi visat mereu sub stele
Și... am fi fost mereu nebuni,

Căci, uite, vreme multă-multă,
Calcați pe brazdele de fîn,
M'a prins mirarea cum într'una
Se tot ridică al tîu sin.

Și, cum, într'una, lângă tine
Atît mă turbur de plăcut,
Că nu mai știu în câte rînduri
Nu 'mi-a venit să te sărut.

...Dar' aș fi vrut ca nici-odată
Să nu știu gîndu-mi... să nu-l știu...
Ci 'n van mai cat priviroa blîndă
A ochilor atît de vii.

D. Moldovean.

Bărnusea.

Poveste populară de *Ilie Sărbu*.

A fost odată ca nici odată, că de n'ar fi fost, nu s'ar povesti. A fost un om alb ca oia și părul lui ca omătul și el avea un ficior, care se pricepea la toate lucrurile casnice.

Deci isprăvinduli-se făina, bătrânul părinte trimise copilul la moară și îi zise: Fiul meu ferește-te de a tîrgul cu morari cu barba roșie, căci de nu mă vei asculta, rău vei păți. Ear' copilul făcîndu-și cruce și zicînd un „Doamne ajută“ își puse pălăria într'o parte și plecă, când și când dojenind boii c'un hais plăvan! cea bourean! și mergea încet, fumîndu-și luleana. Când ajunsă la moară îi eși înainte tot morari cu barba roșie, zicînd: haid la mine că-ți, fac rînd, știți d-voastră, ca toți morarii. Însă el nu voia se calce spusele bătrânului părinte. Însă la urma urmelor fu silit să se ducă la un morar cu barba roșie, căci știu cum zice proverbul: „Voia D-lui, nu a omului“. Și trăgînd omul nostru

carul, toarnă în coș și lucrul mergea ca pe strună, cu toate că călcase poruncile bătrânului. Însă pe când făina albă ca zăpada începea se curgă, zise morarul cu barba roșie (căci nu poartă în zădar barbă roșie): hei, prietene: fiecare trebuie să spună câte o poveste (minciună) și a cui va fi mai hazlie, acelaia să fie făina, și crezînd că toată făina e a lui, începî a-și netezi barba cea roșie și a spune:

„Într'una din zile eu m'am pus și am sîmînat în grădina mea sîmîntă de pepeni și nu după multă vreme au răsărit niște frunzulițe verzi. Eu nefiind departe de rîu, m'am pus și în toată seara le-am udat. Și trecînd vre-o câteva săptămăni au crescut mai mulți pepeni, între cari a crescut și unul atît de mare, încât nu știu bine, s'a făcut un birt în el, unde să exercitează în toată ziua regimentele militărești“.

Aceasta e povestea mea! Spune d-ta! Atunci omul nostru zise în gîndul seu: ho, ho, ho, 'ți-ai găsit omul, și începî a spune plin de îndrăzneală;

Veste bună. Din Cernăuți, în Bucovina, ni-se scrie că acolo se adună bani cu multă stăruință pentru clădirea unui asil, a unui scut și locuință pentru școlarii cari cercetează scoalele străine și unde foarte ușor se molipsească de felul de a gândi al străinilor. — Frații bucovineni numai bun lucru săvârșesc când se gândesc și la soartea școlarilor, fiitorii bărbați, viitorul neamului nostru.

Prigoniri pe toată linia. Parecă 'i-au apucat turbarea pe stăpânii străini de viața noastră. Nu ne mai dau pace nici ca pe însuși banii noștri să luăm foloasele vieții. Biserica și școala noastră le sânt spine în ochi; acum încep, ca și în cele ale negustoriei să se amestece. În rindul trecut am amintit despre soartea tristă ce 'i-au croit-o țeranului Ioan Borcia, căruia 'i-au luat licența pentru vinderea de beuturi, silindu-l ca să iee munții în drum, acum ne vine eară o știre, care arată cât de stăpâniți sânt de ură cărmuitorii noștri și cei ce trag la carul lor. Femeia Zamfirescu din Ucea-de-jos, lângă Făgăraș, a cumpărat dela prăvălia românească din Sibiu o sticlă de rum și una de liqueur pentru casă. Ce fac însă finanții? Îi ia sticlele și le trimite Jidanului, care are arânda, femeia mai e pedepsită și cu 32 fl., zi treizeci-și-doi fl., pentru-că a îndrăznit a-'și cumpăra o leacă de beutură pe seama familiei.

Își bat prea mult joc de răbdarea noastră, dar' să nu dea Dumnezeu, ca să ne perdem răbdarea, căci atunci mielul se prefăce în leu și robul s'întinse capul asuprașorului seu cu însuși lanțul picioarelor sale.

Baronul Hirsch. Ajutorul a toți Jidovii, baronul Hirsch, a murit. El ajutorea pe Jidani așa cum nimenea nu 'i-a ajutat. Din om sărac ce a fost a ajuns foarte bogat, prin înșelătoriile ce le-a făcut. Când cu facerea liniei ferate din Turcia a câștigat 400 mil. din cari a dat 100 milioane pentru mituirea ministrilor și a unor gazete, cari în schimb îi laudau toate halicverșurile Jidanului.

Doctor cu arguș. Jidănașul Reitzer, botezat în apele unguirării și pe deasupra mare înșelător, ceea-ce nu-'i de mirat la Jidani, purta de multă vreme meseria de doctor (medic) în cuibul jidănesc, Budapesta. 'I-s'a înfundat însă, căci prea storcea pe cei cari îl chemau să le ajute. Așa, pentru-că a mers de 10 ori la o femeie săracă, a cerut 185 fl.

„Tată-meu când era tinăr avea peste două sute de stupi, el știa câte albine avem, ba și numele fiecărei albine. El în toată seara lua albinele la redăuși, ca se vadă venit-au toate acasă de pe câmp. Într'o seară tata luă albinele la redăuș după obicei. Și după-ce le strigă pe toate pe nume, cu părere de rău află, că o albină cu numele Bărnuşca, nu a venit acasă. Atunci tata dă încoace, dă încolo, dar' Bărnuşca ca în palmă, eată veni și seara cu umbrele ei răcoroase, dar' tata nu putea dormi, ca pe spini. Când dimineața, tata încăleacă pe un cal cu două picioare și haid la drum; când colo eacă găsi pe Bărnuşca pe lanul unui boier, înjugată la plug cu o biboliță. Atunci tata trist de nenorocirea ei și vesel că a găsit-o, se duse și-'l dojeni pe boier foarte aspru și luând pe Bărnuşca plecă acasă și când ajunse acasă și privirăm albina, vëzurăm că Bărnuşca e jugănită după cap, de multul tras. Atunci luarăm simburi de nucă, că știam, că sânt vindecători la acea rană, și frecarăm albina. Dar' nu după multă vreme Bărnuşca fî vin-

zi: o sută optzeci-și-cinci fl. Banii ca banii, dar' cel puțin de s'ar fi ales femeia vindecată! Nu s'a ales însă, căci Jidănașul nici cu spinarea nu știe de vre-o școală de medici, în care să fi putut aduna o măsură mai mare de cunoștințe doctorești. Știa și el atâta cât știi descântătoarele, dar' în schimb jupuia pe cei cari aveau nefeicirea de a-'l chema. Eată Jidanul în toată a lui blăstămăție, înșelând pe ori-ce creștin, căci însuși Talmudul îl învață așa ceva!

Un câștig la loterie — fără stăpân. La tragerea dintăiu a loteriei de clasă din Budapesta, a dobândit losul cu numărul 29471 premiul de 20.000 coroane, cari însă nici până în ziua de astăzi nu s'au ridicat. Se caută deci un om pentru acest câștig, cel care va ave losul, se înțelege, va fi pus înaintea altora.

Fabricile din Ungaria. În Ungaria sânt 3875 de fabrici, cari lucrează. Numai în Budapesta sânt 446, cari de sigur mai toate sânt ale Jidanilor. Comitatul Timișului are 140 de fabrici, al Sătmarului 117, ear' al Aradului 109. Mai puține fabrici sânt în comitatul Tërnaviei-mici, unde numărul fabricilor e numai de patru.

Cărți nouă. Librăria Carol Müller din București a făcut o întreprindere foarte folositoare când s'a hotărât a scoate la iveală scrierile mai bune ale scriitorilor români și străini. Biblioteca aceasta are darul neprețuit de a pune în mâna cetitorilor cărți de tot folositoare, cari au chemarea de a ugeri mintea și de a înălța inima. Nu credem, ca cetitorii noștri să nu spriginească întreprinderea aceasta cumpărând dela librăria „Institutului Tipografic“, numărul cu 16 cr. plus porto.

A mai apărut în Biblioteca pentru toți: Nr. 48 și 49. *Modele de discursuri străine*, culese de Gh. Adamescu, carte foarte folositoare tuturor celor cari vor să țină vorbiri în ori-ce ramură.

Nr. 50. *Convorbiri despre artă*, având chipuri foarte bine înfășoșate, și vorbind într'un chip foarte la înțeles despre artă.

Nr. 51. *Din goana vieții de Vlahuță*, spornicul scriitor și poet.

Nr. 52. *Prietene*, de Francois Coppée.

de:ată. însă spre mirarea tuturor, după cap îi crescî un nuc grozav de mare cu toate-că ne părea rău de biata albină. „Dar' Domnul face ce-'i place și noi nu avem ce-'i face“. În nuc se făcure grozăvenie de nuci, însă niște spurcate de cioară s'au învățat și ne mântuiau nucile. Sărăcii de noi, ce să facem. Ne puserăm și loveam cioarele cu bulgări (bruși) fără de milă. Însă bulgării asvârșiți să prinseră printre crengi și formară un dărab de pământ; ah, bucuria noastră. Ne puserăm cu tata și puserăm plugul în el și îl ararăm, îl grăparăm și îl lăsarăm în știrea Domnului. Când la secerat adună tata 50 de secerători și când merserăm îl găsirăm în paiu ca trestia și în spic ca mazărea. Și haid și haid, când colo eată un iepure, care pe unde călca, grăul sfărma. Atunci tata mănios, după el, ca să-'l prindă. Ear' unul dintre secerători îi zise, să-'i pună tămăie în coadă, că îl va prinde mai degrabă.

Atunci tata după tămăie, dar' tămăie, ca'n palmă. Atunci tata mănios, cum luă o secere, o înfipse în coada iepurelui, dar' iepurele pe

R Î S.

Din școala oveiască.

Dascălul: Ce păcat au făcut frații Iosif când 'l-au vëndut?

Școlarul: Că 'l-au vëndut prea ieftin.

Dascălul. Pentru-ce a scos Dumnezeu pe Adam din raiu?

Școlarul: Pentru-că n'a plătit chiria.

Muierea și bărbatul.

Sofia: Nicolae, mai școală și leagănă copilul, că e al tēu, cât și al meu.

Bărbatul: Las' tu partea mea plângă și leagănă numai pe a ta!...

George Muntean, Rusalin Bălan din Vrani.

În cărcimă.

Țeranul: Auzit-ai ce s'a întărzi cu dascălul nostru?

Popa: Nu!

Țeranul: S'a bătut astă-noapte știu cu cine și s'a întors acasă cu cap spart.

Popa: Cel puțin acuma tot satul va pute' incredința, că dascălul nostru cap deschis.

Vasile Cusmulea.

POSTA REDACȚIEI.

D-sale I. B. în loc. Că nici de astă-dată se publică, nu e vina noastră, ci tot a d-tale. Încearcă, dar' nu cu de cele ștute de d-ta.

D-sale I. P. Invetător. Legea de pensie invetătorească, tradusă și explicată de Blasiu Codreanu invetător român, o poți cumpăra dela însuși autor în Halmăgel (Kis-Halmagy), p. u. Nagy-Halmagy „Sentinela Draglovén“. D-ta ai copiat de pe seamă despre petrecerea din Boița. Așa merge, să schimbi numele și apoi să lucre...

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Balta
Proprietar: Pentru T. L. Albin sub sechestru Iosif Marschall.

nde fugea grăul secera, încât 50 de iepuri puteau să se țină după el cu legatul.

Când fu la răsăritul soarelui fusese gata, după aceea îl trăerăm cu un iepure schiop într'un vîrf de stejar, îl vënturam cu aripa unei găște, îl puserăm în sac și venii la moara d-tale“. Atunci barba marelui începî a se clăti încet, vëzînd că a fost peste un mincinos cu mult mai mare decît el. Vrî să zică, că minte sau nu-'i adevărat dar' nu cuteză. Atunci omul nostru luă fîșba și vama pe deasupra, și se întoarse întîmînd lui D-zeu, că 'l-a scăpat de un om cu barba roșie

Cine nu crede, întrebe pe cine vrea. Eu așa am auzit o, cum v'am mințit-o! Că 'i-s'ar părea că n'am mințit destul de bine poftescă și mințescă d-lui mai bine, că știe! Noapte bună!...

Eu mă sui pe-o șea
Și v'o minții așa,
Șeava era ruginoasă
Și povestea mincinoasă.

LOTERIE.

Tragerea din 25 Aprilie n.

Budapesta: 22 37 34 53 58

Tragerea din 29 Aprilie n.

Sibiu: 32 22 68 79 14

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare:

Portretul domnului

Dr. IOAN RAȚIU.

Cu 50 cr.

Portretul domnului

Dr. V. LUCACIU.

În mărime de 38×28 cm.

Cu 50 cr.

TABLOUL

„CONFERENȚEI NAȚIONALE“.

În mărime 33×50 cm.

Cu prețul de fl. 1.60. ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

Tabloul condamnaților

în

PROCESUL MEMORANDULUI.

Cu 3 fl.

Românii la Dobrițin

12 Noembrie 1892.

Prețul 1 fl. v. n.

TABLOUL

CONDAMNAȚILOR POLITICI

PENTRU CAUSA ROMÂNĂ.

Prețul 2 fl.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Basa de drept a dualismului

de

Dr. N. D. cavaler de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

A eșit de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiu.

Schimbare de local

și

deschidere de restauratiune.

Subscrisul fac cunoscut p. t. publicului și stimaților mușterii, că 'mi-am mutat locuința din Strada Turnului nr. 15 în Strada-Morii nr. 11, odinioară

Restaurațiunea lui Pusch.**Deschiderea: Sâmbătă, în 2 Maiu 1896.**

Făcând aceasta cunoscut stimaților mei mușterii, îmi iau voia a invita onoratul public de a mă onora cu prezența în acest nou restaurat local.

Dispon de cele mai excelente soiuri de bere: Bere de Habermann, întotdeauna răcoritoare și „fris“ dela cep. Bere Drei-Eichen (Bock) și bere Steinbruch în butelii.

Vinuri de cea mai bună calitate:

Vinuri de masă cu 40 și 50 cr. Iltra, Risling și Vilány, vin roșu cu 70 cr. litra.

Nu m'am sfiit de ori-ce jertfe pentru de a face din nou grădina și odăile localității acesteia spre cea mai mare comoditate a onoratului public, având pe lângă un biliard și 2 popicării renovate. 'Mi-a fi totodată spre îngrijire, ca publicul să fie părtaș de o cină bună și de cel mai solid și prompt serviciu.

Pentru sprigin numeroase se roagă

cu stimă

IOAN MIHAIU,

restaurateur.

[1339] 2-8

Gichtfluidul
c. lui [1794] 83-40

KWIZDA

De mulți ani probat ca
leac de oasă, care alină
durerile. Fricțiuni, înăritoare
înainte și după ture mari. Pre-
țul unui flacon 1 fl. 1 v. a.;
flacon 1/2 60 cr. v. a.

Deposit principal:
Apoteca cercuială
Korneuburg I. Viena.

Se poate căpeta în toate farmaciile.
Se se observe cu atențiune
marca și se se centră exclusiv
Gichtfluidul
lui
KWIZDA

P. T.

Subscrisul îmi permit a face cunoscut p. t. publicului din Sibiu și giur, că la dorința și cererea mai multora, am deschis și în Sibiu, strada „Trei stejari“ (Dreieichenstrasse) nr. 5 o filială, unde am înmagazinate

[1303] 2-9

Monumente

de piatră de năsip, marmoră, granit, syenit și labrador. Prin această filială voi executa spre mulțumirea p. t. clientelei, foarte solid și cu prețuri foarte moderate ori-ce comandă, aparținătoare branșei mele.

Rugându-vă pentru comande numeroase, îmi permit a semna

cu distincă stimă

Albert Klingenspoher,

sculptor și petrar.

Sibiu. în Aprilie 1896.

„Pinzgau“,

3 tauri rasă curată, de
vândut la [1285] 5-6

Onoriu Tilea,
Sibiu.

„Institut Tipografic“ în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

impreunate cu

Insoțiri de consum, de vânzare, de vileri, de lăp-
tării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri
de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare in „Transilvania“.

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului“.
(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr.,
recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

La „Institutul Tipografic“ în
Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE

EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: **Dr. E. DĂIANU.**

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Accastă carte a fost recomandată de
cătră Exc. Sa Metropolitul Victor Mi-
hályi de Apșa printr'un circular special.

A apărut și se află de vânzare la
„Institutul Tipografic“ din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de

Sava Popovici Barcianu.

Edițiunea a cincia

revidată și completată

de

Dr. Danil Popovici-Barcianu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având
la fine și un mic vocabular german-român
costă numai 1 fl. 40 cr. plus porto.

Având de cuget a furnisa toate mărfurile mele pentru bani gata
in mod ieftin, îmi iau voe încă de azi a oferî spre vânzare

Pentru ori-care preț

mai ieftin ca la

vânzare totală (Ausverkauf)

toți articlii din marele și variatul meu deposit de vestuinte pentru
domni și băieți, fabricat propriu; ghete de dame și de
pălării, cravate, ploiere și umbrele, asigurând pe mușter
de o mulțumire in toată privința.

Totodată atrag atențiunea, că cu același principiu mă îngrijesc de

marele meu atelier de croitorie

condus de un croitor cât se poate de bun și provăzut cu toate speciile
cele mai alese de materii indigene și străine veritabile de lână, în care

de azi începând

se efectuesc cu prețuri teribil de ieftine tot felul

de comande de măsură

în restimp de 24 ore.

Zace deci foarte potrivit în interesul p. t. publicului a se convinge
de fapt despre toate aceste asigurări cât se poate de iute.

Toți articlii pot fi cumpărați și pe lângă plățirea în rate între
împregiurările cele mai favorabile. [1066] 22-22

Cu deosebită stimă

ISAK ASCHER,

atelier de croit și mare deposit de vestminte pentru bărbați și băieți,
Sibiu, str. Cisnădiei nr. 4-6, edifielul comandel de corp.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868 [603] 17-

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de
ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe vieața omului în toate combinațiunile, precum:
asigurări de capitale pe casul morții și pentru ter-
mine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plățiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe vieață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1.095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
960.343 fl. 42 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslșiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu.
(Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov
(H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.